

Edukacja

MATERIAŁY EDUKACYJNE

Skąd się bierze smog?

Główną przyczyną zanieczyszczenia powietrza w Polsce jest niska emisja, czyli spaliny pochodzące z kotłów i pieców na paliwa stałe w gospodarstwach domowych. Sytuację dodatkowo pogarsza spalanie złej jakości węgla w urządzeniach nie spełniających żadnych norm emisji spalin.

Największe źródła zanieczyszczenia powietrza:

- gospodarstwa domowe
- palenie śmieci
- palenie drewnem
- transport (pojazdy spalinowe)
- przemysł

Więcej o źródłach zanieczyszczenia powietrza można poczytać [tutaj](#).

Wpływ zanieczyszczenia powietrza na nasze zdrowie

Wpływ zanieczyszczenia powietrza na zdrowie zależy od czasu ekspozycji, pogody, wieku, stanu zdrowia i występujących chorób oraz od składu zanieczyszczonego powietrza. Nie mniej jednak smog zatrzuwa każdego z nas, przez cały czas!

Jak smog wpływa na nasze zdrowie poczytasz [tutaj](#).

Mogę zatrzymać smog!

Zlikwidowanie problemu smogu wymaga zaangażowania wszystkich mieszkańców zarówno Gminy Poraj, powiatu myszkowskiego, województwa śląskiego, jak i całej Polski. Tylko razem możemy zatrzymać smog!

Nie truj sąsiada!

„Nie truj sąsiada!” to akcja społeczna 28 gmin i powiatów z terenu Subregionu Zachodniego województwa śląskiego, której głównym celem jest walka z przyzwoleniem społecznym na spalanie śmieci.

Akcję zdecydował się wesprzeć swym autorytetem wybitny i znany wszystkim aktor **Franciszek Pieczka**. Jego wyrazista kreacja w spocie promującym akcję daje nam wszystkim sygnał do działania.

Pokażmy nasz sprzeciw, dajmy jasny znak – koniec tolerancji dla kominów pełnych rakotwórczego dymu! Każdy z nas może wziąć udział w akcji „Nie truj sąsiada!” Wystarczy wydrukować jedną z kilku zawieszek i umieścić na płocie, drzwiach czy oknie sąsiada, który nieustannie truje nas swoim dymem.

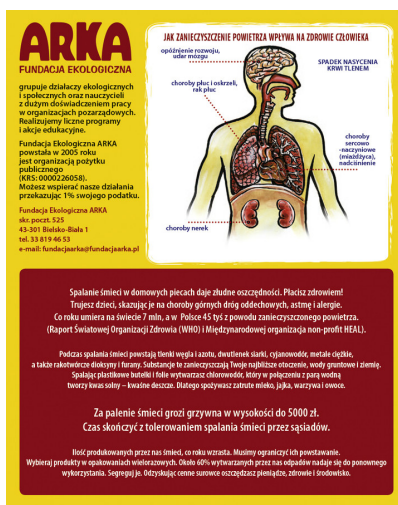
Informacje o projekcie oraz zawieszka do wydrukowania znajdują się [tutaj](#).

Kochasz dzieci - nie pal śmieci!

Logo partnerów

Partnerzy kampanii

Jak się zachować w wypadku wystąpienia przekroczeń poziomów dopuszczalnych substancji w powietrzu:

Do wrażliwych grup ludności zalicza się:

- dzieci i młodzież poniżej 25 roku życia - szczególnie narażone na szkodliwe działanie podwyższonych stężeń zanieczyszczeń, gdyż spędzają na powietrzu więcej czasu niż osoby dorosłe. Organizm dziecka, będąc w fazie wzrostu i ogólnego rozwoju, jest szczególnie podatny na pojawianie się zaburzeń zdrowotnych, ponieważ w tej fazie rozwoju najbardziej rozwija się ich odporność i system oddechowy. Wśród skutków zdrowotnych można wymienić alergie, długotrwały napadowy kaszel, zapalenie oskrzeli, stany zapalne dróg oddechowych, przewlekłe stany zapalne dróg oddechowych oraz astmę
- osoby starsze i w podeszłym wieku - wrażliwość osobnicza w tej grupie wynika z ogólnego osłabienia organizmu, związanego z procesem starzenia się, co w konsekwencji powoduje osłabienie układu odpornościowego i bezpośrednio wpływa na zwiększone ryzyko zachorowania oraz zwężenie naczyń krwionośnych, które prowadzi niejednokrotnie do powstawania zakrzepów
- osoby z zaburzeniami funkcjonowania układu oddechowego - pył zawieszony PM10 działa drażniąco na śluzówkę dróg oddechowych, a po przedostaniu się do płuc niszczy ich komórki, co powoduje przedostawanie się płynów do tkanki płucnej. Szczególnie narażone na szkodliwe działanie pyłu, przy odpowiednich stężeniach, są osoby z przewlekłymi chorobami układu oddechowego, w szczególności osoby chore na astmę. Możliwość wystąpienia ataków astmy obserwuje się przy wysokich stężeniach pyłu zawieszonego PM10, który zawiera substancje drażniące
- osoby z zaburzeniami funkcjonowania układu krwionośnego - bardzo drobny pył zawieszony ma zdolność wnikania w płucach do naczyń krwionośnych, w wyniku czego uszkadza je, powodując zaostrzenie chorób układu krwionośnego, w tym również powstawanie zakrzepów, osoby palące papierosy i bierni palacze - wdychanie dymu papierosowego znacznie osłabia błony śluzowe dróg oddechowych, co ułatwia przenikanie zanieczyszczeń z wdychanego powietrza do tkanek organizmu, zwiększając ryzyko zawału serca, udaru mózgu lub inicjacji procesu nowotworowego w wyniku wnikania substancji toksycznych, niesionych na pyłe PM10
- osoby zawodowo narażone na działanie pyłów i innych zanieczyszczeń - długotrwała ekspozycja w powietrzu pyłu PM10 bezpośrednio wpływa na wzrost stężenia, co powoduje wzrost narażenia na szkodliwe działanie poprzez wnikanie do układu oddechowego i krwionośnego.

Preferowane zachowania i środki ostrożności, jakie powinny podejmować wrażliwe grupy ludności to m.in.:

- śledzenie informacji o występujących przekroczeniach wartości dopuszczalnych stężeń zanieczyszczeń w powietrzu oraz o ryzyku wystąpienia takich przekroczeń,
- unikanie długotrwałego przebywania na otwartej przestrzeni dla uniknięcia długotrwałego narażenia na podwyższone stężenia zanieczyszczeń – pozostawanie w pomieszczeniach,
- stosowanie się do zaleceń lekarskich i właściwe zaopatrzenie w potrzebne leki.

W wypadku poziomu 200 - 300 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ stężenia dobowego PM10:

- należy unikać przebywania na otwartej przestrzeni przez najbardziej narażone grupy ludności, a pozostałe osoby powinny unikać długotrwałego przebywania na zewnątrz budynków, w szczególności połączonego ze znacznym wysiłkiem fizycznym.

W wypadku przekroczenia poziomu 300 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ stężenia dobowego PM10:

- najbardziej narażone grupy osób powinny pozostać w pomieszczeniach i nie przemęczać się, pozostałe osoby powinny unikać przebywania na zewnątrz budynków.